

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane
10000 Zagreb, Planinska 2A

KLASA: 322-01/20-01/214
URBROJ: 525-10/1315-20-1
Zagreb, 5.listopada 2020.

SLINAVKA I ŠAP

NACIONALNI KRIZNI PLAN

Listopad 2020.

Ovaj dokument sadrži plan mjera koje se provode u slučaju pojave slinavke i šapa (SIŠ) u Republici Hrvatskoj (RH).

Nacionalni krizni plan za slinavku i šap (SIŠ) izrađen je u skladu s člankom 25. stavkom 4. Zakona o veterinarstvu (Narodne novine, br. 82/13, 148/13 i 115/18) te člankom 70. i Dodatkom XIV. Pravilnika za suzbijanje i iskorjenjivanje slinavke i šapa (Narodne novine, broj 50/13).

Procedure nužne za provođenje ovog plana na terenu kao i uloge tijela uključenih u provođenje suzbijanja i iskorjenjivanja SIŠ opisane su u Priručniku koji je sastavni dio ovog dokumenta.

U skladu s odredbama članka 70., stavkom 9. Pravilnika 50/13 Nacionalni krizni plan za SIŠ mora biti ažuriran najmanje svakih 5 godina ili češće, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju SIŠ te promjene vezane na mjere kontrole bolesti.

Nacionalni krizni plan za SIŠ objavljen je na mrežnim stranicama Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane (www.veterinarstvo.hr)

Ovaj dokument u odnosu na dokument od 7. studenog 2012., KLASA: 322-02/12-01/52, URBROJ: 525-10/0244-12-1 donosi slijedeće izmjene i dopune:

- Ažurirana je zakonska i podzakonska osnova
- Ažurirani su članovi NKS i LKS sukladno novom ustroju sustava državne uprave i državnih upravnih organizacija
- Ažurirane su dijagnostičke metode i podaci o referentnom laboratoriju Europske Unije
- Ažuriran je popis opreme potreban za poduzimanje mjera
- Ažurirani su kontakt brojevi podružnica Hrvatskog veterinarskog instituta

SADRŽAJ

1. Zakonska osnova	4
1.1. Zakonska osnova za suzbijanje, iskorjenjivanje i nadzor SIŠ je:.....	4
1.2. Usmrcivanje ili klanje zaraženih životinja i onih koje su bile s njima u kontaktu.....	5
1.3. Izvješćivanje o sumnji na SIŠ	5
1.4. Provedba mjera u slučaju sumnje na SIŠ	6
1.4.1. Privremena zona kontrole	6
1.4.2. Preventivni program iskorjenjivanja.....	6
1.5. Izvješćivanje o potvrđenoj pojavi bolesti SIŠ	6
1.6. Provedba mjera u slučaju potvrđenoga slučaja SIŠ	7
1.7. Provedba dodatnih mjera u slučaju potvrde izbijanja SIŠ.....	7
1.8. Mjere ograničenja na kontaktnim gospodarstvima	7
1.9. Čišćenje i dezinfekcija	7
1.10. Neškodljivo uklanjanje lešina	7
1.11. Uspostavljenje zaraženog i ugroženog područja.....	8
1.12. Kontrola kretanja.....	8
2. Financijske odredbe	9
2.1. Planirana sredstva za krizne situacije.....	9
2.2. Dodatna sredstva za krizne situacije	9
2.3. Plaćanje odštete.....	9
3. Ustroj i subordinacija nadležnog tijela u slučaju izbijanja SIŠ	11
3.1. Nacionalni stožer za suzbijanje SIŠ (NS)	11
3.1.2. Osoblje NKS.....	12
3.2. Lokalni krizni stožer za suzbijanje SIŠ (LKS).....	13
3.2.1. Osnivanje lokalnog stožera i zadaci.....	13
3.2.2. Osoblje LKS	14
3.3. Stručno tijelo za SIŠ.....	14
3.3.1. Osnivanje stručnog tijela i zadaci	14
3.3.2. Dužnosti i obveze Stručnog tijela	15
3.4. Epidemiološka jedinica	16
3.4.1. Dužnosti i obaveze Epidemiološke jedinice	16
4. Osoblje i oprema.....	17
4.1. Osoblje	17
4.2. Oprema.....	17
4.2.1 Oprema za NKS.....	17
4.2.2. Oprema za LKS	18
4.2.3. Oprema Epidemiološke jedinice.....	20
5. Dijagnostički laboratorij.....	21
5.1. Nacionalni referentni laboratorij	21
5.2. Dijagnostički postupci.....	21

5.3. Osoblje	21
5.4. Tjedni kapacitet.....	22
6. Cijepljenje	22
6.1. Upotreba, proizvodnja, prodaja i kontrola cjepiva protiv SIŠ	22
7. Programi osposobljavanja i kontinuirana edukacija.....	23
7.1. Upoznavanje javnosti s opasnostima od bolesti.....	24
8. Informiranje i komunikacija s javnosti.....	24

PRILOZI

I/1	NACIONALNI KRIZNI STOŽER ZA SUZBIJANJE BOLESTI (NKS) – adresa i kontakt	25
I/2	KOMUNIKACIJA I SUBORDINACIJA U „MIRNO VRIJEME“	26
I/3	KOMUNIKACIJA I SUBORDINACIJA U KRIZNOJ SITUACIJI	27
II/1	LOKALNI KRIZNI STOŽERI –sjedišta i kontakti članova	28
II/2	NARUDŽBENICA OPREME U KRIZNIM SITUACIJAMA	34
II/3	HRVATSKI VETERINARSKI INSTITUT – kontakti	38
III/1	NACIONALNI REFERENTNI LABORATORIJ ZA SIŠ-adresa i kontakt	39
III/2	EUROPSKI REFERENTNI LABORATORIJ ZA SIŠ-adresa i kontakt	40
IV	OBJEKT ZA PRERADU NUSPROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PODRIJETLA	41
VI	SADRŽAJ PRIRUČNIKA ZA SIŠ	42

1. Zakonska osnova

1.1. Zakonska osnova za suzbijanje, iskorjenjivanje i nadzor *SIS* je:

- Zakon o veterinarstvu (Narodne novine, br. 82/13, 148/13 i 115/18) – u daljnjem tekstu: **Zakon o veterinarstvu**.
- Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje slinavke i šapa (Narodne novine, broj 50/13)- u daljnjem tekstu: **Pravilnik 50/13**.
- Pravilnik o prijavi bolesti životinja (Narodne novine, broj 65/20) - u daljnjem tekstu: **Pravilnik 65/20**.
- Naredba o mjerama zaštite zdravlja životinja od zaraznih i nametničkih bolesti i njihovom financiranju za tekuću godinu.
- Zakon o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 102/17, 32/19) – u daljnjem tekstu: **Zakon 102/17, 32/19**.
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja – u daljnjem tekstu: **Uredba 1099/2009**.
- Zakon o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 125/13, 14/14, 92/14).
- Zakon o Državnom inspektoratu (Narodne novine, broj 115/2018)
- Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (u daljnjem tekstu: Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14. 11. 2009., sa svim izmjenama i dopunama).
- Uredba Komisije (EU) br. 142/2011 od 25. veljače 2011. o provedbi Uredbe (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i o provedbi Direktive Vijeća 97/78/EZ u pogledu određenih uzoraka i predmeta koji su oslobođeni veterinarskih pregleda na granici na temelju te Direktive (SL L 54, 26. 2. 2011., sa svim izmjenama i dopunama).
- Uredba 652/2014 Europskog parlamenta i vijeća od 15. svibnja 2014. o utvrđivanju odredaba za upravljanje rashodima koji se odnose na prehrambeni lanac, zdravlje i dobrobit životinja te na biljno zdravstvo i biljni reprodukcijski materijal, o izmjeni direktiva Vijeća 98/56/EZ, 2000/29/EZ i 2008/90/EZ, uredbi (EZ) br. 178/2002, (EZ) br. 882/2004 i (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage odluka Vijeća 66/399/EEZ, 76/894/EEZ i 2009/470/EZ-u daljnjem tekstu: Uredba 652/2014.

1.2. Usmrćivanje ili klanje zaraženih životinja i onih koje su bile s njima u kontaktu

Zakon o veterinarstvu, članak 25. stavak 1. točka 9., na temelju kojega nadležni veterinarski inspektor Državnog inspektorata Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: nadležni veterinarski inspektor) može narediti usmrćivanje ili u određenim slučajevima klanje oboljele i na zarazu sumnjive životinje te članak 33. stavak 2. na temelju kojega mjere usmrćivanja i prisilnog klanja zaraženih i na zaraznu bolest sumnjivih životinja može narediti čelnik Uprave ili nadležni veterinarski inspektor.

U skladu sa Zakonom 102/17, 32/19 članak 4. točka 35. usmrćivanje je bilo koji namjerno provedeni postupak koji dovodi do smrti životinje.

U skladu sa Uredbom Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u vrijeme usmrćivanja, propisani su postupci usmrćivanja životinja pri kontroli bolesti, prema kojima usmrćivanje u svrhu kontrole bolesti mora biti obavljeno:

1. primjenom pištolja ili puške;
2. usmrćivanje električnom strujom;
3. izlaganjem ugljičnom dioksidu.

Iznimno, nadležno tijelo može odobriti druge postupke usmrćivanja, pod uvjetom da se obavljaju u skladu s Uredbom 1099/2009.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 4.

Zakonski temelj za onoga tko obavlja usmrćivanje:

Zakon o veterinarstvu, članak 154. stavak 2., prema kojem ovlaštenu veterinar obavlja i provodi kontrolu nad provođenjem naređenih mjera za suzbijanje zaraznih bolesti.

Zakon 102/17, 32/19, članak 11. stavak 1. podstavak 3. i 4., u skladu s kojim se usmrćivanje životinja može provesti kad životinja boluje od neizlječive bolesti i u svrhu provođenja mjera za kontrolu bolesti u skladu s propisima iz područja veterinarstva, posebno onih koje mogu ugroziti ljude ili nanijeti velike gospodarstvene štete.

Sukladno Zakonu 102/17, 32/19 člankom 11., stavkom 4., propisano je kako životinju može usmrtiti samo doktor veterinarske medicine ili stručno osposobljen veterinarski tehničar pod nadzorom doktora veterinarske medicine.

1.3. Izyješćivanje o sumnji na SIŠ

Zakon o veterinarstvu, članak 18., stavak 1. i Pravilnik 65/20, članak 3. na temelju kojih pri pojavi znakova bolesti, pobačaja i/ili uginuća, posjednik životinje mora o navedenom odmah i bez odgađanja izvijestiti veterinaru. Vlasnik i posjednik mora, prema članku 3., stavu 2. Pravilnika 50/13, bez odgađanja prijaviti pojavu ili sumnju SIŠ.

Zakon o veterinarstvu, članak 24., stavak 1. i Pravilnik 65/20, članak 6. na temelju kojih u slučaju sumnje na bilo koju bolest iz Priloga I ovlaštenu veterinar mora o tome bez odgađanja, a najkasnije u roku 24 sata, elektroničkim putem, u iznimnim slučajevima zbog žurnosti i telefonom izvijestiti Upravu za veterinarstvo i sigurnost hrane (u daljnjem tekstu: Uprava) te nadležnog veterinarskog inspektora.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 1.

1.4. Provedba mjera u slučaju sumnje na SIŠ

Zakon o veterinarstvu članak 20. stavak 1.

Pravilnik 50/13, članak 4. na temelju kojega nadležni veterinarski inspektor u slučaju da se na gospodarstvu nalazi jedna ili više životinja sumnjivih da su zaražene ili kontaminirane virusom SIŠ mora narediti provedbu službenog istraživanja pod njegovim nadzorom i uzimanje odgovarajućih uzoraka za laboratorijsko pretraživanje kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost bolesti. Odmah nakon prijave sumnje na SIŠ nadležni veterinarski inspektor mora staviti gospodarstvo pod službeni nadzor i narediti provedbu mjera.

Pravilnik 50/13, članak 9., mjere ostaju na snazi dok se službeno ne isključi sumnja na SIŠ.

Pravilnik 50/13, Dodatak III, u kojem su navedene smjernice za klinički pregled i uzimanje uzoraka životinja sa sumnjivih gospodarstava i područja.

Mjere su detaljno opisane u Priručniku, Poglavlje 1

1.4.1. Privremena zona kontrole

Na temelju članka 7. Pravilnika 50/13 Uprava može odrediti privremenu zonu kontrole kretanja i premještanja životinja, osoba, lešina, proizvoda, vozila i opreme kada to zahtijeva epidemiološka situacija i osobito kada se radi o velikoj gustoći životinja prijemljivih vrsta i intenzivnom kretanju i premještanju životinja ili osoba koje su u kontaktu s prijemljivim vrstama životinja te kada se radi o nepravovremenoj prijavi sumnje na pojavu bolesti ili nedostatku informacija o mogućem izvoru i putovima unošenja virusa SIŠ.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 1

1.4.2. Preventivni program iskorjenjivanja

Na temelju članka 8. Pravilnika 50/13 Uprava može, kada na to upućuju epidemiološki podaci ili drugi dokazi, narediti provedbu preventivnog programa iskorjenjivanja, uključujući preventivno usmrćivanje prijemljivih vrsta životinja koje su vjerojatno kontaminirane i ako je potrebno, životinja iz drugih proizvodnih jedinica ili susjednih gospodarstava, koje su s njima epidemiološki povezane.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 1

1.5. Izvješćivanje o potvrđenoj pojavi bolesti SIŠ

Izvješćivanje o potvrđenoj pojavi bolesti je obvezatno u skladu sa Zakonom o veterinarstvu, Pravilnikom 65/20 i Pravilnikom 50/13.

Zakon o veterinarstvu članak 24., stavak 1. i Pravilnik 65/20 članak 5. na temelju kojih je ovlašten veterinar dužan potvrđenu zaraznu bolest prijaviti Upravi i veterinarskom inspektoru bez odgađanja, a najkasnije u roku 24 sata, telefonom i elektroničkim putem na obrascu objavljenom na službenoj Internet stranici Uprave. Na temelju članka 24., stavka 3. Zakona o veterinarstvu, o pojavi zarazne bolesti nadležni veterinarski inspektor dužan je na svom području izvijestiti pravne i fizičke osobe koje obavljaju veterinarsku djelatnost i nadležnu veterinarsku službu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Na temelju članka 26., stavka 2. Zakona o veterinarstvu Uprava mora na propisani način prijaviti Europskoj komisiji i OIE svaku pojavu bolesti koja podliježe obveznoj prijavi.

Pravilnik 65/20, članak 10. na temelju kojega Uprava izravno Europskoj komisiji i drugim državama članicama Europske unije unutar 24 sata prijavljuje:

- primarno izbijanje SIŠ, i
- ukidanje mjera ograničenja nakon iskorjenjivanja posljednjeg izbijanja SIŠ.

Pravilnik 65/20, članak 11. na temelju kojega Uprava izravno Europskoj komisiji prijavljuje:

- sekundarna izbijanja SIŠ prvog radnog dana u tjednu za protekli tjedan uključujući i nedjelju.

Dodatak II. Pravilnika 50/13 propisuje prijavu bolesti i druge epidemiološke podatke koje nadležno tijelo mora dostaviti u slučaju kada je potvrđena pojava SIŠ.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 3, Prilog II.

1.6. Provedba mjera u slučaju potvrđenoga slučaja SIŠ

Zakon o veterinarstvu članak 25. stavak 1.

U slučaju službeno potvrđene SIŠ nadležni veterinarski inspektor mora na zaraženom gospodarstvu, uz mjere koje se provode na sumnjivim gospodarstvima i područjima, narediti i provedbu mjera propisanih člankom 10. Pravilnika 50/13.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 3.

1.7. Provedba dodatnih mjera u slučaju potvrde izbijanja SIŠ

Na temelju članka 14. Pravilnika 50/13 nadležno tijelo može na gospodarstvu na kojem je potvrđena SIŠ, osim usmrćivanja i neškodljivog uklanjanja lešina prijemljivih vrsta životinja, narediti usmrćivanje i preradu životinja koje nisu prijemljive na SIŠ, na način da se izbjegne svaka opasnost od širenja virusa SIŠ. Mjera iz ovoga stavka ne primjenjuje se na životinje vrsta koje nisu prijemljive na SIŠ, koje je moguće izolirati, učinkovito očistiti i dezinficirati, a uz uvjet da su pojedinačno označene, a kako bi se, u slučaju kopitara, omogućila kontrola njihovog kretanja.

1.8. Mjere ograničenja na kontaktnim gospodarstvima

Mjere se primjenjuju na kontaktnom gospodarstvu temeljem članka 19, Pravilnika 50/13.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 3

1.9. Čišćenje i dezinfekcija

Čišćenje i dezinfekciju svih prostora koji su korišteni za bolesne ili sumnjive životinje kao i dezinfekciju vozila korištenih za prijevoz životinja i lešina propisuju članci 10. i 11 Pravilnika 50/13.

Detaljan postupak nalazi se u Priručniku, Poglavlje 6

1.10. Neškodljivo uklanjanje lešina

Zakon o veterinarstvu, članak 48. stavak 1. životinjske lešine i nusproizvodi životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi moraju se uništiti na propisani način, kako se ne bi ugrozilo zdravlje ljudi i životinja te okoliš. (*Vidi Priručnik, Poglavlje 5*)

1.11. Uspostavljenje zaraženog i ugroženog područja

U skladu s člankom 14. Zakona o veterinarstvu te člankom 21. Pravilnika 50/13, Uprava može narediti proglašenje zaraženog, ugroženog i daljnjih ograničenih područja.

Naredba ograničava kretanje ljudi, životinja, lešina, proizvoda, gnoja, stelje, mlijeka i mliječnih proizvoda, mesa i mesnih proizvoda, kože, predmeta i vozila, unutar i sa tih područja.

Ako ta područja utječu na područja drugih zemalja, Uprava obavještava njihova nadležna tijela i surađuje pri određivanju tih područja. (*Vidi Priručnik, Poglavlje 3*).

1.12. Kontrola kretanja

Zakon o veterinarstvu, članci 25., 28., 29. i 31. na temelju kojih je nadležni veterinarski inspektor dužan odrediti skupine veterinarskih djelatnika, a ovisno o razini ugroženosti, može zatražiti i sudjelovanje drugih službi. Ministar, na prijedlog čelnika Uprave, može zatražiti da Vlada RH odredi način sudjelovanja Ministarstva unutarnjih poslova, ustrojstvenih jedinica Ministarstva obrane i Oružanih snaga RH u provođenju mjera ograničenja ili zabrane kretanja osoba i životinja za određena područja, a po potrebi i dijelova granice Republike Hrvatske. (*Vidi Priručnik, Poglavlje 3*).

2. Financijske odredbe

2.1. Planirana sredstva za krizne situacije

Zakon o veterinarstvu, članak 25. stavak 5. i članak 133.

U skladu s Uredbom 652/2014 na posebnoj poziciji državnog proračuna osiguravaju se sredstva za financiranje mjera zdravstvene zaštite životinja namijenjena za:

Podmirenje troškova za suzbijanje određenih zaraznih ili nametničkih bolesti i to:

1. isplatu naknada za
 - usmrćene ili zaklane životinje te za uništene proizvode životinjskog podrijetla, odnosno uništene ili oštećene predmete tijekom provođenja naređenih mjera,
 - naređeno razdoblje čekanja koje treba poštivati prije uvođenja (obnove) novih životinja na gospodarstvu nakon usmrćivanja,
 - preventivna cijepljenja i dijagnostička ispitivanja,
 - zaprečivanje zaraženog ili ugroženog područja,
 - dezinfekciju, dezinsekciju, deratizaciju,
 - troškove veterinaru i drugih veterinarskih djelatnika iz članka 30., stavka 1. Zakona o veterinarstvu,
 - neškodljivo uklanjanje lešina životinja,
 - za nabavu i uskladištenje te nadopunjavanje minimalno potrebne opreme za krizne stožere osnovane za provedbu kriznih planova.
2. osiguravanje zaliha cjepiva, odnosno njegova interventnog uvoza te pristup međunarodnim bankama cjepiva
3. podmirenje troškova utvrđivanja pojave zarazne ili nametničke bolesti i laboratorijske dijagnostičke pretrage zaraznih ili nametničkih bolesti životinja
4. podmirenje troškova tiskanja i distribucije propisanih obrazaca, evidencija i druge dokumentacije,
5. razvitak i primjenu novih dijagnostičkih i analitičkih postupaka,
6. provođenje državnog monitoringa propisanog veterinarskim propisima,
7. druge svrhe u svezi s kontrolom bolesti i dobrobiti životinja,
8. provođenje službenih kontrola.

Troškovi veterinarskih usluga i suzbijanja SIS, a koji prelaze uobičajene tekuće troškove, financiraju se iz državnog proračuna.

2.2. Dodatna sredstva za krizne situacije

U slučaju da su za financiranje suzbijanja i iskorjenjivanja dugotrajne ili proširene epidemije potrebna dodatna sredstva, uz ona koja se dodjeljuju iz Državnog proračuna za nepredviđene pojave bolesti životinja, ista će biti povučena iz sredstava proračuna namijenjenih za krizne situacije (npr. elementarne i druge nepogode).

2.3. Plaćanje odštete

Zakon o veterinarstvu, članak 34.

Za životinju koja je usmrćena, zaklana ili uginula zbog provedbe naređene mjere, kao i za oštećene ili uništene predmete zbog provedbe naređenih mjera, posjednik životinje odnosno vlasnik predmeta ima pravo na naknadu u visini tržišne cijene, na dan izvršenja mjere.

Procjenu vrijednosti životinje odnosno proizvoda životinjskog podrijetla i predmeta utvrđuje povjerenstvo koje osniva čelnik Uprave u čijem sastavu mora obvezno biti nadležni veterinarski inspektor.

Rješenje o pravu na naknadu štete i visini štete donosi čelnik Uprave na prijedlog povjerenstva, u roku od 60 dana, a isplata mora uslijediti najkasnije u roku od 90 dana od dana provedene mjere.

3. Ustroj i subordinacija nadležnog tijela u slučaju izbijanja SIŠ

Za upravljanje mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje osobito opasnih zaraznih bolesti nadležan je ministar poljoprivrede (ministar MP), koji odgovornost za provedbu mjera iz Nacionalnog kriznog plana prenosi na čelnika Uprave. Odgovornost čelnika Uprave je osigurati da veterinarska služba u svakom trenutku bude spremna (u smislu organizacije, sredstava i obučenosti osoblja) suočiti se brzo i djelotvorno s pojavom bolesti. Čelniku Uprave u vrijeme epidemije pomaže Stručno tijelo i Nacionalni stožer za suzbijanje bolesti čiji je on predsjednik.

Epidemiološka jedinica je posebno stručno tijelo koje pomaže Upravi u pripravnosti i u slučaju izbijanja SIŠ. Kod potvrđenog slučaja SIŠ u zemlji, epidemiološka jedinica pomaže Stručnom tijelu.

Lokalni krizni stožeri (LKS) za suzbijanje bolesti raspoređeni su u 21 područnu jedinicu na teritoriju RH. Na razini županije LKS opremljeni su i organizirani većinom u Veterinarskim uredima i/ili njihovim ispostavama, čime je osigurana brza i učinkovita provedba kriznih mjera na lokalnoj razini. Predsjednici LKS su veterinarski inspektori imenovani od strane DIRH-a koji su izravno odgovorni predsjedniku NKS.

Ukoliko se pokaže potreba, a u cilju smanjenja rizika od širenja bolesti, predsjednik LKS osniva, uz suglasnost predsjednika NKS, podstožere LKS, koji funkcioniraju kao veterinarsko-zdravstvene jedinice smještene blizu mjesta pojave bolesti. Voditelja podstožera, koji mora biti veterinarski inspektor ili ovlaštenu veterinar, određuje predsjednik LKS. Voditelj podstožera LKS izravno je odgovoran predsjedniku LKS.

Koordinacija i subordinacija prikazane u Prilozima I/2 i I/3.

3.1. Nacionalni stožer za suzbijanje SIŠ (NS)

Pravilnik 50/13, članak 72.

Zakon o veterinarstvu, članak 25., stavak 3. i 4.

NKS upravlja i prati postupke koje provode tijela koja su određena od strane Uprave da na lokalnoj razini koordiniraju suzbijanje i iskorjenjivanje SIŠ, a odgovoran je za:

- a) utvrđivanje svih mjera potrebnih za kontrolu, suzbijanje i iskorjenjivanje SIŠ,
- b) osiguravanje brze i učinkovite provedbe mjera potrebnih za kontrolu, suzbijanje i iskorjenjivanje SIŠ od strane LKS
- c) dodjeljivanje kadrova i drugih resursa LKS za suzbijanje SIŠ,
- d) dostavljanje podataka Vladi RH, Europskoj komisiji, državama članicama Europske unije i drugim zainteresiranim državama, veterinarskim organizacijama, poljoprivrednim, trgovinskim udrugama i drugim zainteresiranim tijelima,
- e) suradnju s dijagnostičkim laboratorijem,
- f) suradnju s tiskom i drugim medijima,
- g) organizaciju hitnog cijepljenja kada je to zakonski moguće i opravdano te određivanje područja cijepljenja,
- h) suradnju s policijom i vojskom kako bi se osigurala provedba svih propisanih mjera.

NKS se aktivira čim se potvrdi pojava SIŠ na području RH.

NKS za suzbijanje i iskorjenjivanje SIŠ osniva se rješenjem ministra MP.

U slučaju službeno potvrđene SIŠ, NKS telefonski izvještava predsjednika LKS ili, u slučaju njegove odsutnosti, obavještava zamjenike u području u kojem je SIŠ potvrđena.

3.1.2. Osoblje NKS

Kako bi se osiguralo djelotvorno rukovođenje u osoblje NKS su uključeni:

- čelnik Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane (UVSH) - predsjednik (NKS)
- predstavnik Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane Državnog inspektorata Republike Hrvatske (DIRH-a) nadležan za službu veterinarske inspekcije
- predstavnik Sektora za veterinarski nadzor i nadzor sigurnosti hrane DIRH-a nadležan za službu granične veterinarske inspekcije
- predstavnik Sektora za sanitarnu inspekciju DIRH-a
- načelnik Sektora za sigurnost hrane i veterinarsko javno zdravstvo, UVSH, MP
- načelnik Sektora za zdravlje i zaštitu životinja, UVSH, MP
- voditelj Službe za zdravlje životinja, UVSH, MP
- voditelji Odjela za epidemiologiju, krizno planiranje i procjenu rizika, UVSH, MP
- voditelj Odjela za zaštitu životinja, UVSH, MP
- voditelj Službe za organizaciju veterinarske djelatnosti, UVSH, MP
- voditelj Odjela za organiziranje i praćenje veterinarske djelatnosti i koordinaciju u području hrane i hrane za životinje, UVSH, MP
- voditelj Odjela za ovlašćivanje laboratorija i informacijske sustave, UVSH, MP
- predstavnik Uprave šumarstva, lovstva i drvne industrije, MP
- čelnik Uprave nadležne za registraciju, označavanje i sljedljivost, MP
- osoba odgovorna za odnose s javnošću, MP
- predstavnik Uprave za financijske poslove i javnu nabavu, MP
- predstavnik Sektora za pravne poslove (Glavno tajništvo), MP
- ravnatelj Hrvatskog veterinarskog instituta
- voditelj Laboratorija za dijagnostiku SIŠ
- predstavnik Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
- predstavnik Ministarstva obrane
- predstavnik Ministarstva financija
- predstavnik Ministarstva pravosuđa i uprave
- predstavnik Ministarstva unutarnjih poslova
- predstavnik Ministarstva zdravstva
- predstavnik Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova
- predstavnik Ravnateljstva civilne zaštite Ministarstva unutarnjih poslova
- predstavnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja
- predstavnik Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu
- predsjednik Hrvatske veterinarske komore
- predstavnik Gospodarskog interesnog udruženja „Croatia stočar“.
- Predstavnici velikih proizvođača

Imenovani predsjednik NKS odgovoran je za pripravnost u slučaju pojave SIŠ, planiranje za slučaj izvanrednih situacija i organiziranje za slučaj izvanrednog stanja, a odgovara ministru MP.

O svim događanjima vezanim uz pojavu bolesti vode se kronološke zabilješke u obliku dnevnika.

3.2. Lokalni krizni stožer za suzbijanje SIŠ (LKS)

3.2.1. Osnivanje lokalnog stožera i zadaci

Zakon o veterinarstvu, članak 25., stavak 3. i 4.

Pravilnik 50/13, članak 74.

Uprava osniva LKS rješenjem ministra MP. Predsjednik i zamjenik predsjednika LKS su veterinarski inspektori imenovani od strane DIRH-a. Sjedišta i kontakti LKS navedeni su u Prilogu II/1. Ukoliko to situacija zahtijeva, formiraju se i lokalni krizni podstožeri.

LKS na lokalnoj razini koordinira suzbijanje i iskorjenjivanje SIŠ.

Dužnosti i obveze LKS su:

- pripremiti i provesti istraživanje sumnjivih slučajeva SIŠ na područjima njihove odgovornosti, u skladu s Pravilnikom 50/13;
- organizirati hitan prijevoz uzoraka do dijagnostičkog laboratorija (kurirom, službom za dostavu uzoraka, ovisno o tome kako je organizirano na lokalnoj razini);
- označiti neko gospodarstvo „zaraženim“ na osnovi rezultata laboratorijskih testova i drugih dokaza, nakon savjetovanja s NKS u skladu s Pravilnikom 50/13 (*plakati se nalaze u Priručniku, Poglavlje 9*);
- angažirati potrebno osoblje i opremu na zaraženom gospodarstvu;
- odrediti „čiste i nečiste puteve“;
- izdati rješenja o usmrćivanju i neškodljivom uklanjanju papkara na zaraženim gospodarstvima i papkara koji su bili u kontaktu s zaraženim papkarima u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 50/13 (*Rješenje o usmrćivanju papkara*);
- pripremiti i nadzirati čišćenje i dezinfekciju gospodarstava s kojih potječu životinje, uključujući kontaminiranu opremu, materijal i vozila u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 50/13, članak 11. i Dodatak IV (dezinfekciju obavlja DDD služba u ovlaštenim veterinarskim organizacijama, a po potrebi se mogu aktivirati Oružane snage RH koje posjeduju svu potrebnu opremu i osoblje obučeno za rad s istom);
- surađivati s NKS pri određivanju zaraženih i ugroženih područja te savjetovati NKS po pitanju posebnih mjera suzbijanja bolesti koje bi mogle biti potrebne u tim područjima u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 50/13;
- uspostaviti ograničenje kretanja unutar zaraženih i ugroženih područja u skladu s Pravilnikom 50/13;
- surađivati s policijom i ostalim odgovornim tijelima vlasti pri proglašavanju gospodarstava zaraženima, te na provedbi ograničenja kretanja i mjera suzbijanja bolesti u skladu s Zakonom o veterinarstvu i Pravilnikom 50/13;
- pripremiti i provesti kontrolne posjete svim gospodarstvima s papkarima na zaraženom području i onima na ugroženom području za koje se smatra da su u opasnosti, uključujući i one na koje upozori Stručno tijelo u skladu s Pravilnikom 50/13

- provesti epidemiološka istraživanja na zahtjev Stručnog tijela, te utvrditi kretanje papkara koji su mogli prenijeti bolest u skladu s Pravilnikom 50/13;
- ako je hitno cijepljenje dopušteno, angažirati ekipe za cijepljenje za provedbu akcije te nadzirati njezin napredak u skladu s Pravilnikom 50/13;
- uvoditi ograničenja na gospodarstvima na kojima se nalaze prijemljive životinje prema potrebi, te ukinuti takva ograničenja kada više ne bude opasnosti u skladu s Pravilnikom 50/13
- nadzirati repopulaciju papkara na ispražnjena gospodarstva nakon ukinuća ograničenja u skladu s Pravilnikom 50/13;
- održavati stalnu vezu s NKS i izvještavati barem jednom dnevno o rezultatima suzbijanja i iskorjenjivanja SIŠ u tom području;
- održavati vezu s tijelima lokalne samouprave.

3.2.2. Osoblje LKS

Osoblje angažirano u LKS uključuje:

- veterinare osposobljene za dijagnosticiranje SIŠ, ograničenje kretanja, prikupljanje podataka o mogućim putevima unosa virusa SIŠ i kontaktnim gospodarstvima u okviru epidemiološkog istraživanja, postupanje na zaraženim i ugroženim gospodarstvima (uključujući usmrćivanje, neškodljivo uklanjanje lešina, čišćenje i dezinfekciju);
- pomoćno tehničko osoblje osposobljeno za obavljanje zadataka LKS, uključujući postupanje na zaraženim i ugroženim gospodarstvima i funkcioniranje ograničenja kretanja;
- administrativno osoblje osposobljeno za suočavanje s iznenadnom pojavom bolesti na lokalnoj razini i upoznato s pisanim i/ili kompjuteriziranim sustavima za uporabu podataka o SIŠ, uključujući naročito sustav za istraživanje putova prijenosa bolesti.

Na raspolaganju treba biti dovoljan broj veterinaru, tehničkog i administrativnog osoblja, tako da LKS može promptno provoditi odluke koje donosi NKS u suradnji sa Stručnim tijelom, te da situacija na terenu uvijek bude pod nadzorom.

3.3. Stručno tijelo za SIŠ

3.3.1. Osnivanje stručnog tijela i zadaci

Stručno tijelo osniva se na temelju članka 76. Pravilnika 50/13, rješenjem ministra MP, a uključuje veterinare, lovce, biologe i epidemiologe s odgovarajućim stručnim znanjima i iskustvima za pomoć Upravi u osiguranju pripravnosti u slučaju pojave SIŠ.

Stručno tijelo stalno prati nove znanstvene spoznaje o SIŠ kako bi u slučaju izbijanja ove bolesti pomoglo Upravi:

- u epidemiološkom istraživanju;
- u uzorkovanju, laboratorijskoj dijagnostici i tumačenju rezultata laboratorijskih pretraživanja;
- u utvrđivanju mjera za kontrolu bolesti.

Stručno tijelo ima stalne članove, čiji se broj može povećati ako to zahtijeva situacija u vrijeme krize.

Članovi se biraju zbog svojih sposobnosti, stručnog poznavanja kliničkih znakova i epidemiologije SIŠ, te poznavanja metoda suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti. Oni imaju teoretsko i praktično znanje o bolesti i prolaze kroz izobrazbu čiji je cilj osigurati da uvijek raspoložu s najnovijim znanstvenim podacima i praktičnim iskustvima.

Članovi Stručnog tijela su veterinari sa sveobuhvatnim poznavanjem SIŠ, laboratorijski virusolog s iskustvom u uzimanju uzoraka i dijagnostičkog ispitivanja SIŠ, djelatnici Sektora za zaštitu zdravlja životinja, epidemiolog, patolog, zoohigijeničar, član iz Uprave za zaštitu prirode – Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, član iz Uprave za šumarstvo, lovstvo i drvenu industriju, predstavnik lovaca, te predstavnici drugih institucija ukoliko za to ima potrebe.

3.3.2. Dužnosti i obveze Stručnog tijela

U vrijeme kada u zemlji nema pojave bolesti, dužnosti i obveze Stručnog tijela su:

- pružati stručnu pomoć i pomagati veterinarskoj službi u planiranju postupanja u slučaju iznenadne pojave SIŠ,
- savjetovati čelnika Uprave i NKS u vezi sa suzbijanjem i iskorjenjivanjem SIŠ te davati potporu tim aktivnostima,
- davati savjete i pružati pomoć u izradi i redovitoj reviziji NKP, scenarija izbivanja bolesti radi planiranja i izobrazbe, te Priručnika s uputama za osoblje,
- razvijati modele za prikupljanje i analizu epidemioloških podataka,
- razvijati metode i modele za potporu procesa odlučivanja koristeći se pravilima na znanstvenoj osnovi i stručnim znanjem,
- razvijati i primjenjivati sustave za upravljanje podacima za: epidemiološke podatke, zemljopisne i meteorološke podatke te analizu rizika,
- organizirati izobrazbu osoblja o prepoznavanju kliničkih znakova bolesti, epidemiologije i sprječavanja SIŠ,
- organizirati izobrazbu veterinarskog osoblja o provedbi epidemioloških istraživanja,
- organizirati vježbe za slučaj izvanrednog stanja za veterinarsko, tehničko i pomoćno administrativno osoblje,
- organizirati akcije upoznavanja javnosti o opasnosti od bolesti, za službene organizacije, poljoprivrednike i veterinare.

U slučaju potvrđene pojave SIŠ Stručno tijelo ima obaveze:

- procijeniti kliničku situaciju na gospodarstvima te analizirati podatke dobivene epidemiološkim istraživanjem radi utvrđivanja podrijetla zaraze, datuma pojave i mogućeg širenja bolesti,
- procijeniti koja su gospodarstva pod najvećim rizikom izravnog ili neizravnog kontakta i savjetovati o istraživanju mogućih putova prijenosa bolesti, te o drugim mjerama koje treba poduzeti radi ograničavanja širenja bolesti,
- podnositi izvješća čelniku Uprave i NKS te davati savjete u vezi s nadzorom, uzimanjem broja uzoraka, načinom uzorkovanja i strategije suzbijanja bolesti,
- pratiti i voditi epidemiološko istraživanje,
- dopuniti epidemiološke podatke zemljopisnim i ostalim potrebnim informacijama,
- provoditi procjene rizika u redovitim vremenskim intervalima,

- savjetovati u vezi s problemima vezanim za uništavanje lešina i dekontaminacijom zaraženih prostora.

3.4. Epidemiološka jedinica

Pravilnik 50/13, članak 59.

Epidemiološka jedinica je posebno tijelo sastavljeno od stručnjaka iz Sektora za zaštitu zdravlja životinja Uprave, Veterinarskog fakulteta i Hrvatskog veterinarskog instituta koji imaju potrebnu stručnost i iskustvo potrebno za asistenciju Upravi i Stručnom tijelu prilikom osiguranja pripravnosti za izbijanje SIŠ.

Epidemiološka jedinica pomaže LKS-ima na terenu i vodi epidemiološko istraživanje zajedno s nadležnim veterinarskim inspektorom u svrhu utvrđivanja mogućeg vremena unosa patogena, putova ulaza i širenja bolesti, kao i procjenu razmjera epidemije i faktora koji mogu utjecati na moguće daljnje širenje bolesti.

3.4.1. Dužnosti i obaveze Epidemiološke jedinice

U slučaju prijave sumnje na SIŠ, Epidemiološka jedinica će biti obaviještena od strane Uprave da ode na područje na kojem je postavljena sumnja i pomogne nadležnom veterinarskom inspektor u popunjavanju epidemiološkog upitnika. (*Vidi Priručnik, Poglavlje 3*).

U slučaju potvrde SIŠ Epidemiološka jedinica pomaže nadležnom veterinarskom inspektor u popunjavanju epidemiološkog upitnika posebno u slučaju prvog izbijanja bolesti u zemlji.

Ukoliko se ne radi o prvom slučaju bolesti u zemlji, nadležni veterinarski inspektor može samostalno popuniti epidemiološki upitnik kako bi mogao procijeniti rizik.

Epidemiološko izvješće koje sastavlja Epidemiološka jedinica nakon epidemiološkog istraživanja prve pojave bolesti mora sadržavati sljedeće informacije:

- opću situaciju na zaraženom gospodarstvu;
- broj i kategorije papkara i ostalih životinja;
- način uzgoja;
- broj zaraženih životinja s kliničkim znakovima bolesti;
- procijenjeni datum kada su prvi klinički znakovi bolesti bili uočeni;
- veličinu i lokaciju gospodarstva te njegove veze s ostalim gospodarstvima na kojima ima prijemljivih životinja (papkara), javnim prometnicama, itd.;
- nedavna kretanja papkara, ostalih životinja, osoba i potencijalno kontaminiranog materijala na gospodarstvo i s gospodarstva.

4. Osoblje i oprema

4.1. Osoblje

Uprava vodi nacionalni popis veterinarâ, djelatnika veterinarskih organizacija i veterinarskih službi, posebice ovlaštenih veterinarâ koji imaju sposobnosti i iskustvo potrebno pri iznenadnim pojavama bolesti te tehničkog i administrativnog osoblja u veterinarstvu koje je na raspolaganju za sudjelovanje u aktivnostima koje se provode u slučaju pojave SIŠ. Predmetni popis, koji dopunjuje voditelj NKS sadrži: imena i lokacije članova osoblja, njihovu stručnu spremu, izobrazbu i praktično iskustvo u provedbi mjera sprječavanja bolesti.

Na temelju Zakona o veterinarstvu, članak 30., kada na zaraženom ili ugroženom području nema dovoljan broj veterinarâ za uspješno suzbijanje zarazne bolesti, čelnik Uprave može s drugih područja odrediti potreban broj veterinarâ i drugih djelatnika te ih uputiti na zaraženo ili ugroženo područje. Veterinari i drugi djelatnici dužni su odazvati se pozivu i sudjelovati u radu. Ukoliko su te osobe u radnom odnosu, imaju pravo na naknadu plaće za vrijeme odsutnosti s rada. Osobe koje nisu u radnom odnosu imaju pravo na nagradu čiju visinu određuje čelnik Uprave. Sredstva za isplatu naknada i nagrada osigurana su u državnom proračunu.

S pojedincima drugih poduzeća ili privatnog sektora i njihovim poslodavcima, koji bi mogli biti uključeni u aktivnosti suzbijanja bolesti, dogovara se i planira njihova potreba za sudjelovanjem u NKS ili LKS te njihova privremena nenazočnost na radnom mjestu, ukoliko zatrebaju njihove usluge.

Ekipe za provedbu mjera*:

1. **popis životinja** (nadležni veterinarski inspektor i veterinar)
2. **vađenje krvi** (veterinar i dva veterinarska tehničara)
3. **usmrćivanje** (nadležni veterinarski inspektor, veterinar, dva veterinarska tehničara)
4. **dezinfekcija** (veterinar, veterinarski tehničar)

*minimalan broj ekipa i osoba – ovisno o situaciji formira se odgovarajući broj ekipa

4.2. Oprema

Za operativno postupanje u kriznim situacijama Ministarstvo poljoprivrede ima sklopljen Ugovor o skladištenju, obnavljanju i isporuci opreme potrebne u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja zaraznih bolesti životinja sklopljen temeljem plana nabave te način kojim bi se osigurala dostupnost potrebne opreme u svim dijelovima RH unutar 24 sata od zahtjeva upućenog od strane UVSH. Narudžbenica za narudžbu potrebne opreme nalazi se u Prilogu II/2.

4.2.1 Oprema za NKS

Oprema za NKS mora uključivati sljedeće:

- sredstva za komunikaciju, uključujući telefone (statične i mobilne) te fax;
- računala povezana s mrežom veterinarske službe, osobito s LKS, HVI i drugim važnim stožerima, što uključuje mogućnost komunikacije putem elektroničke pošte;

- kompjuterizirani sustav, ako je to moguće, a ako ne, papirnati za identifikaciju gospodarstava i lociranje životinja;
- pisane za računala;
- fotokopirni stroj;
- zemljovide u omjeru 1: 50.000 i 1: 10.000;
- baze podataka koje sadrže i druge informacije, uz one kojima se može pristupiti preko računalne mreže, a koje će biti korisne pri usmjeravanju mjera suzbijanja bolesti;
- popis nacionalnih i međunarodnih organizacija, odnosno onih koje bi bile pogođene pojavom bolesti, i druge organizacije kao što su klaonice, stočni sajmovi, udruženja uzgajivača, poljoprivredne udruge, centri za umjetno osjemenjivanje, a koje bi trebalo obavijestiti u slučaju potvrđene pojave SIŠ;
- redovito nadopunjen popis osoblja, onog u javnim službama i izvan njih, posebice, ovlaštenih veterinaru, koje se može pozvati u pomoć u slučaju pojave bolesti s pojedinostima o njihovoj izobrazbi i iskustvu u suzbijanju bolesti.

4.2.2. Oprema za LKS

Oprema za LKS mora uključivati sljedeće:

- komunikacijska sredstva uključujući telefone, statične i mobilne, fax;
- računala povezana s mrežom veterinarske službe, koja omogućuje komunikaciju elektroničkom poštom;
- kompjuterizirani sustav (ako je moguće, a ako ne papirnati), za identifikaciju gospodarstava i lociranje životinja, uključujući pojedinosti o gospodarstvima na kojima se nalazi veliki broj životinja ili koja se iz drugih razloga smatraju osobito rizičnima;
- pisane za računala;
- fotokopirni stroj;
- zemljovide omjera 1: 50.000 za ugrožena područja i 1: 10.000 za zaražena područja;
- baze podataka s ostalim informacijama, uz one kojima se može pristupiti preko računalne mreže, a koje će biti korisne pri usmjeravanju mjera suzbijanja bolesti;
- redovito nadopunjen popis organizacija i osoba na određenom području koje pokriva LKS, a koje bi mogle biti ugrožene pojavom bolesti, te koje je potrebno obavijestiti u slučaju potvrđene pojave SIŠ.

Popis organizacija i osoba koje je potrebno kontaktirati uključuju sljedeće:

- tijela lokalne i područne samouprave uključena u mjere suzbijanja bolesti životinja;
- policiju;
- carinsku službu;
- organizacije za umjetno osjemenjivanje;
- ostale službene organizacije koje bi mogle posjetiti gospodarstva;
- stočne sajmove, dogone, izložbe i procjenjivače stoke;
- sabirne centre za prikupljanje stoke i trgovce stokom;
- veterinare koji imaju privatnu praksu;
- lokalno veterinarsko udruženje;
- prijevoznike životinja i proizvođa životinjskog podrijetla;
- poljoprivredne kooperante;

- kafileriju;
- dobavljače stočne hrane;
- službe ovlaštene za obavljanje DDD;
- klaonice i objekte za preradu mesa;
- sindikate, te udruženja poljoprivrednika.

Zbog važnosti provedbe najstrožih mogućih biosigurnosnih mjera, LKS mora imati tuševе i svlačionice za osoblje koje je boravilo u prostoru za koji se vjeruje da nije zaražen, odvojeno od istih takvih objekata za osoblje koje je boravilo u prostoru za koji se sumnja ili zna da je zaraženo. Oprema koja se koristi u „čistom“ dijelu prostorija, dekontaminirat će se u prostorijama odvojenim od onih koje se koriste za dekontaminaciju opreme iz prostora za koji se sumnja ili zna da je zaražen.

Takve će prostorije, ako je potrebno, biti na raspolaganju i u pokretnim sanitarnim jedinicama (koje posjeduju oružane snage RH) za osoblje sa zaraženih gospodarstava, kako bi se osiguralo da se provedba postupka dekontaminacije u vezi pakiranja i predaje dijagnostičkog materijala, klanja koje slijedi, post-mortem pregleda ili čišćenja i dezinfekcije zaraženih prostora obavlja uz minimalni rizik širenja virusa SIŠ.

Svakom LKS mora biti osigurana oprema i potrošni materijal u svrhu suzbijanja i iskorjenjivanja bolesti, a to je:

- oprema za obuzdavanje papkara, kao što su omče za hvatanje, injekcije sa sredstvima za omamljivanje, šprice i igle;
- oprema za uzimanje dijagnostičkih uzoraka kao što je oprema za uzimanje post-mortem uzoraka koja sadrži noževе, skalpele, škare, hvataljke, vakuumske epruvete, kontejnere za dijagnostičke uzorke i materijal za pakiranje kako bi se omogućio siguran prijevoz uzoraka;
- oprema za usmrćivanje, kao što su pištolji, alati za ubijanje presijecanjem leđne moždine, prijenosne električne uređaje za usmrćivanje životinja, injekcije sa sredstvima za omamljivanje, šprice i igle;
- oprema za čišćenje i dezinfekciju, kao što su velike i male četke, lopate, strugala, vedra, kolica, raspršivači, tlačni uređaj za čišćenje i dezinfekcijska sredstva;
- odgovarajuće količine svih potrebnih službenih obrazaca i obavijesti za postavljanje na ulaz u gospodarstva, na ceste i sl. (obraci i obavijesti nalaze se u Priručniku, Poglavlje 9);
- zaštitna odjeća i obućа za terensko osoblje.

Svaki LKS ima pristup potrebnoj opremi za krizne situacije koja je osigurana od strane Uprave odnosno Ministarstva poljoprivrede, te se po zahtjevu isporučuje u roku od 24 sata. Oprema se naručuje prema pisanoj proceduri (*Postupak opisan je u Priručniku, Poglavlje 3, Prilog III*).

Svaki LKS mora imati izrađene lokalne krizne planove u kojima su navedeni kontakti i adrese s kojima u skladu s prethodnim ugovorima ili sporazumima s tijelima lokalne i područne samouprave. LKS imaju pristup i drugoj opremi te mehanizaciji, kao što su materijal i alat za podizanje privremenih nastambi, kamioni, strojevi za utovar i kopanje, cisterne za vodu, generatori, crpke i dodatni tlačni uređaji za čišćenje. Na raspolaganju trebaju biti i sredstva za uništavanje otpadnog materijala spaljivanjem na udaljenim mjestima, što se također dogovara ugovorima s izvođačima.

Način i postupak angažiranja mehanizacije kao i imena i prezimena ljudi uključenih u suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti moraju biti opisani u dijelovima Kriznog plana za Lokalne stožere.

4.2.3. Oprema Epidemiološke jedinice

- 2 zaštitna kombinezona,
- 2 zaštitna kombinezona za jednokratnu upotrebu,
- zaštitna nepropusna odjeća otporna na kemikalije,
- maske za jednokratnu uporabu,
- naočale,
- čvrste rukavice,
- četka za čišćenje,
- PVC vrećice (50 l) za držanje odjeće i čizama,
- sredstva za omamljivanje,
- sredstva za eutanaziju,
- 1 pištolj za omamljivanje,
- 100 epruveta za krv,
- 100 šprica i igala za uzimanje krvi životinja,
- 3 rashladne torbe,
- 2 baterije s ulošcima,
- 2 omče za fiksaciju,
- termometri,
- blokovi i pisaljke i čvrsta podloga za pisanje,
- dezinfekcijsko sredstvo koje je ispitano da djeluje protiv uzročnika SIŠ, i odobreno za upotrebu od Ministarstva poljoprivrede, za pripremu 100 l otopine,
- papirnati ručnici,
- mobilni telefoni.

5. Dijagnostički laboratorij

5.1. Nacionalni referentni laboratorij

Nacionalni referentni laboratorij za slinavku i šap (NRL za SIŠ) je Laboratorij za serološku dijagnostiku virusnih bolesti (Z-III-3) Hrvatskog veterinarskog instituta koji je odgovoran za usklađivanje dijagnostičkih standarda i metoda za dijagnostiku SIŠ u Republici Hrvatskoj. Adresa i kontakt u Prilogu III/1.

Laboratorijska pretraživanja provode se prije svega u svrhu potvrđivanja ili isključivanja prisutnosti SIP, kao i za isključivanje druge vezikularne bolesti. Kad se potvrdi izbijanje SIŠ i utvrdi serotip virusa, određuju se antigenske značajke tog virusa u odnosu na referentni cjepni soj, prema potrebi uz pomoć Referentnog laboratorija za slinavku i šap Europske Unije (EURL-FMD). Uzorci domaćih životinja koje pokazuju znakove vezikularne bolesti i koje su negativne na virus SIŠ i na virus vezikularne bolesti svinja, gdje je bitno, moraju biti poslani na daljnja pretraživanja u Referentni laboratorij Europske Unije.

NRL odgovoran je za usklađivanje dijagnostičkih standarda i metoda za dijagnostiku SIŠ u Republici Hrvatskoj, za postizanje kontrole kvalitete dijagnostičkih setova koji se koriste, kao i za provođenje povremenih usporednih testova. NRL usko surađuje s EURL-FMD (PRILOG III/2) i od 2008. godine podliježe međulaboratorijskim kontrolama. Testiranje od strane EU referentnog laboratorija provodi se jednom godišnje. NRL mora raspolagati odgovarajućom opremom i primjerenim brojem stručno osposobljenog osoblja za obavljanje laboratorijskih pretraga koje se provode.

5.2. Dijagnostički postupci

U dijagnostici SIŠ za dokazivanje protutijela za viruse SIŠ koriste se komercijalno dostupni kompleti koji se temelje na dokazivanju protutijela za nestrukturani protein (NSP) 3ABC virusa SIŠ u serumu goveda, ovaca, koza i svinja i omogućuje dokaz protutijela neovisno o serotipu koji uzrokuje infekciju. Isto tako moguće je razlikovati inficirane životinje od cijepljenih.

Za određivanje virusnog genoma SIŠ koristi se metoda lančane reakcije polimerazom u stvarnom vremenu (kvantitativni PCR; Real-Time PCR).

Za dokazivanje antigena virusa SIŠ te određivanje serotipa O, A, C, Asia 1, SAT1 i SAT2 koristi se imunoenzimni test FMDV Ag ELISA (Antigen ELISA).

Za dokazivanje protutijela za virus SIŠ i određivanje serotipa O, A, Asia 1 i SAT2 koristi se imunoenzimni test SOLID-PHASE COMPETITIVE ELISA (SPCE) for antibodies specific to FMDV SEROTYPES O, A, Asia1 and SAT2

U kriznim situacijama za utvrđivanje protutijela za SIŠ uključio bi se i Veterinarski zavod Vinkovci – podružnica Hrvatskog veterinarskog instituta, čiji su djelatnici obučeni za laboratorijsku dijagnostiku SIŠ dokazivanjem protutijela za nestrukturani protein (NSP) virusa SIŠ imunoenzimnim testom (ELISA).

5.3. Osoblje

U laboratoriju Z-III-3 zaposleni su 3 doktora znanosti i 2 tehnička suradnika.

5.4. Tjedni kapacitet

1. HVI Zagreb Laboratorij Z-III-3

Naziv metode	Vrijeme trajanja	Maksimalan broj pretraga dnevno/tjedno	Broj zaposlenika potrebnih za izvođenje svake metode:
lančana reakcija polimerazom u stvarnom vremenu (Real-time RT-PCR)	6 sati	100/500	2
Antigen ELISA	3 sata	160/800	4
Imunoenzimni test za dokazivanje protutijela nestrukturini protein (NSP) virusa SIŠ (NSP ELISA test)	16-18 sati	1800/9000	4
ELISA za dokazivanje protutijela za virus SIŠ tip O	6 sati	1800/9000	4
SPCE ELISA	3 sata	900/4500	4

a) Veterinarski zavod Vinkovci

Naziv metode	Vrijeme trajanja	Maksimalan broj pretraga dnevno	Broj zaposlenika potrebnih za izvođenje metode:
Imunoenzimni test za dokazivanje protutijela nestrukturini protein virusa SIŠ (NSP ELISA test)	16-18 sati (inkubacija preko noći)	1800	4

(Vidi Priručnik, Poglavlje 2)

6. Cijepljenje

6.1. Upotreba, proizvodnja, prodaja i kontrola cjepiva protiv SIŠ

Pravilnik 50/13 članak 49. prema kojem je upotreba cjepiva protiv SIŠ, osim u iznimnim slučajevima propisanim istim Pravilnikom, zabranjena, a rukovanje, proizvodnja, skladištenje, nabava, distribucija, prodaja cjepiva i davanje hiperimunih seruma protiv slinavke i šapa na području RH mora biti pod nadzorom Uprave.

U skladu s Pravilnikom 50/13 – Dodatak X, propisani su glavni kriteriji i čimbenici rizika za donošenje odluke o provedbi hitnog (članak 50.) cijepljenja životinja na gospodarstvu, te zaštitnog cijepljenja (članak 52.) u svrhu zaštite životinja prijemljivih vrsta unutar zaraženog područja, od širenja virusa slinavke i šapa zrakom ili prenošenja opremom i predmetima, i supresivnog (članak 53.) cijepljenja uz provedbu usmrćivanja i neškodljivog uništavanja u svrhu smanjenja količine virusa SIŠ u okruženju (cirkulaciji) i smanjenja opasnost od širenja virusa SIŠ izvan granica gospodarstva ili područja.

(Vidi Priručnik, Poglavlje 8)

7. Programi osposobljavanja i kontinuirana edukacija

U svrhu edukacije i informiranja veterinarara i posjednika životinja Uprava kontinuirano organizira tečajeve i vježbe simulacije (Zakon o veterinarstvu, članak 25., stavak 6.) za veterinare kako bi što prije prepoznali i brzo reagirali u slučaju sumnje i pojave SIŠ. Uprava izrađuje informativne letke za posjednike životinja te brošure za veterinare.

U skladu s člankom 129. stavak 1. točka 8. Zakona o veterinarstvu Hrvatska veterinarska komora skrbi o stručnom osposobljavanju i usavršavanju veterinarskih djelatnika, te ima izrađen Program stručnog usavršavanja doktora veterinarske medicine, čime se omogućuje njihovo bodovanje u cilju održavanja Licence za rad veterinarara.

Izobrazba članova stručne skupine i članova NKS uključuje patogenezu, kliničku i laboratorijsku dijagnostiku, epidemiologiju, istraživanje i nadzor mogućih puteva prijenosa bolesti, opće i konkretne mjere za suzbijanje bolesti, uporaba meteoroloških i drugih podataka za predviđanje, te postupanje na zaraženim gospodarstvima.

Izobrazbu za ostalo osoblje, osim Uprave i Hrvatske veterinarske komore, organizira i Stručno tijelo, uz pomoć osoblja svih razina koje već ima iskustva s bolešću. Taj program izobrazbe uključuje:

- dijagnostiku SIŠ;
- postupanje na sumnjivim i zaraženim gospodarstvima;
- epidemiološko ispitivanje;
- postupanje unutar područja pod ograničenjem;
- istraživanje i nadziranje mogućih puteva prijenosa bolesti;
- djelovanje NKS;
- djelovanje LKS;
- usmrćivanje životinja;
- vođenje zabilježki na svim razinama;
- komunikacija i izvješćivanje u okviru zapovjednog lanca;
- funkcije centralne jedinice za odlučivanje i stručnog tijela;
- odlučivanje;
- obavještavanje javnosti i kontakti s medijima;

U veterinarskim uredima/ispostavama održavaju se tečajevi, u cilju održavanja informiranosti i sposobnosti, kao i upućivanje novopridošlih djelatnika kako bi stekli praktično i teorijsko znanje o SIŠ.

Osim takvih tečaja koji se organiziraju u uredima, od kojih neki uključuju vježbe simulacije, uvježbavanja za stvarne izvanredne situacije (gdje se operacije suzbijanja bolesti simuliraju što je realističnije moguće) uključuju i ekstenzivne sustave proizvodnje stoke, te imanja s više vrsta stoke.

Za vrijeme uvježbavanja za stvarne izvanredne situacije, isprobavaju se različiti scenariji navedeni u tablici u Priručniku, Poglavlje 3, Prilog IV.

Laboratorijsko osoblje sudjeluje u vježbama simulacije. No osim toga će imati i posebnu izobrazbu iz tehnika laboratorijskog dijagnosticiranja.

U cilju poboljšanja planiranja kasnijih tečajeva, ocjenjuje se djelotvornost uvježbavanja za stvarne izvanredne situacije, sastavljaju se izvještaji i koristi se stečeno iskustvo.

7.1. Upoznavanje javnosti s opasnostima od bolesti

Određeni broj mjera poduzima se u cilju upoznavanja šire javnosti s opasnostima od SIŠ, gospodarskim posljedicama te bolesti i njezinim kliničkim simptomima, da bi se na taj način potaklo javnost na hitno obavještanje u slučaju sumnji na prisutnost SIŠ.

1. Za studente veterine i agronomije održavaju se predavanja o SIŠ i pružaju im se informacije, u vidu tiskanog materijala, video materijala i/ili CD ROM-ova, koje opisuju kliničku sliku bolesti, njezinu epidemiologiju, postupke obavještanja, mjere za suzbijanje bolesti koje se primjenjuju, uključujući isplatu odštete, te stanje u vezi bolesti u susjednim državama i u zemljama s kojima Republika Hrvatska trguje.
2. Tečajevi za usavršavanje održavaju se za veterinare koji liječe životinje, za one zaposlene u klaonicama, te one koji na neki drugi način mogu doći u kontakt s uvezenim životinjama koje su prijemljive zarazi. Sadržaj takvih tečajeva sličan je sadržaju obrazovnog materijala pripremljenog za studente veterine i agronomije.
3. Akcije upoznavanja javnosti namijenjene su poljoprivrednicima, voditeljima stočnih sajмова i klaonica, te ljudima poput stručnjaka za oplodnju i prijevoznike životinja, koji odlaze na imanja i na svojem poslu redovito dolaze u kontakt sa prijemljivim životinjama. U tim se akcijama naglašava rizik od bolesti, način na koji se ona javlja i širi, klinički simptomi SIŠ, potrebe za hitnim obavještanjem u slučaju sumnje na pojavu bolesti, te isplata odštete.

8. Informiranje i komunikacija s javnosti

U javnost se podaci šalju u skladu s Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, br. 25/13 i 85/15). Obavješćivanje putem sredstava javnog informiranja (TV, radio-valovi i tisak) je vrlo važno i treba ih koristiti uvijek kada za to postoji mogućnost. Za davanje izjave za javnost ovlaštena je ovlašten je čelnik Uprave, a u slučaju potrebe davanja izjave za javnost na lokalnoj razini, čelnik Uprave, u dogovoru sa Službom za informiranje MP, može ovlastiti i druge osobe.

Nakon potvrde pojave SIŠ u zemlji, uz intenziviranje akcije upoznavanja javnosti, lokalnom i državnom tisku i ostalim sredstvima javnog priopćavanja, redovito će se dostavljati informacije o rezultatima mjera za suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti. Također će se iskoristiti i prilika za upoznavanje s opasnostima od bolesti, njezinog štetnog djelovanja na nacionalno gospodarstvo, kliničke simptome i važnost hitnog obavještanja u slučaju sumnje na pojavu SIŠ.

U slučaju potvrde izbijanja SIŠ, mjere za kontrolu i iskorjenjivanje biti će dostupne na web stranici Uprave: www.veterinarstvo.hr.

PRILOG I/1

NACIONALNI KRIZNI STOŽER ZA SUZBIJANJE BOLESTI (NKS) – adresa i kontakt

Ime:

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE**

Adresa: Planinska 2a, 10 000 Zagreb

Telefon: 01/ 6443 - 540

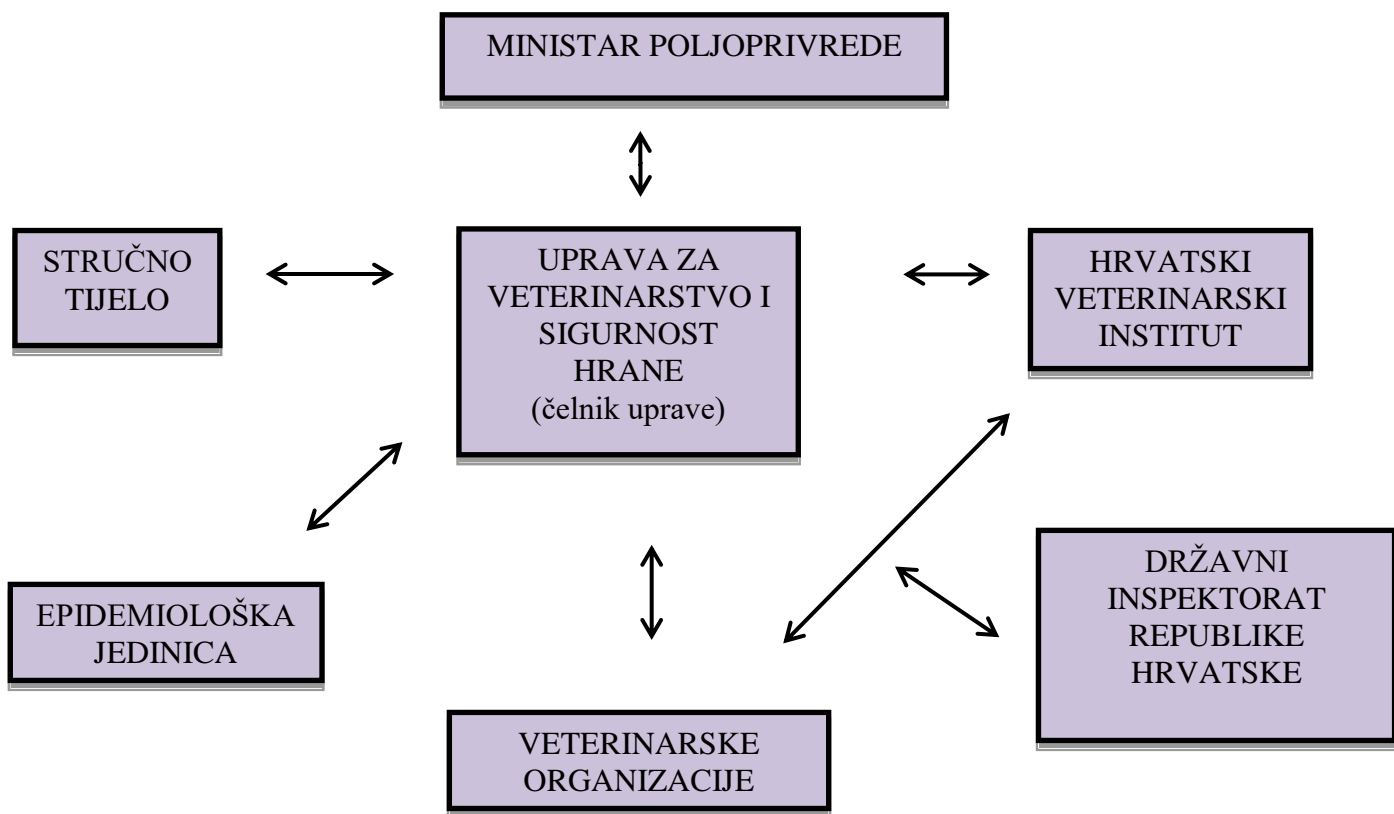
Telefaks: 01/ 6443 - 899

Elektronska pošta: uprava.veterinarstva@mps.hr

Predsjednik NKS je čelnik Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane.

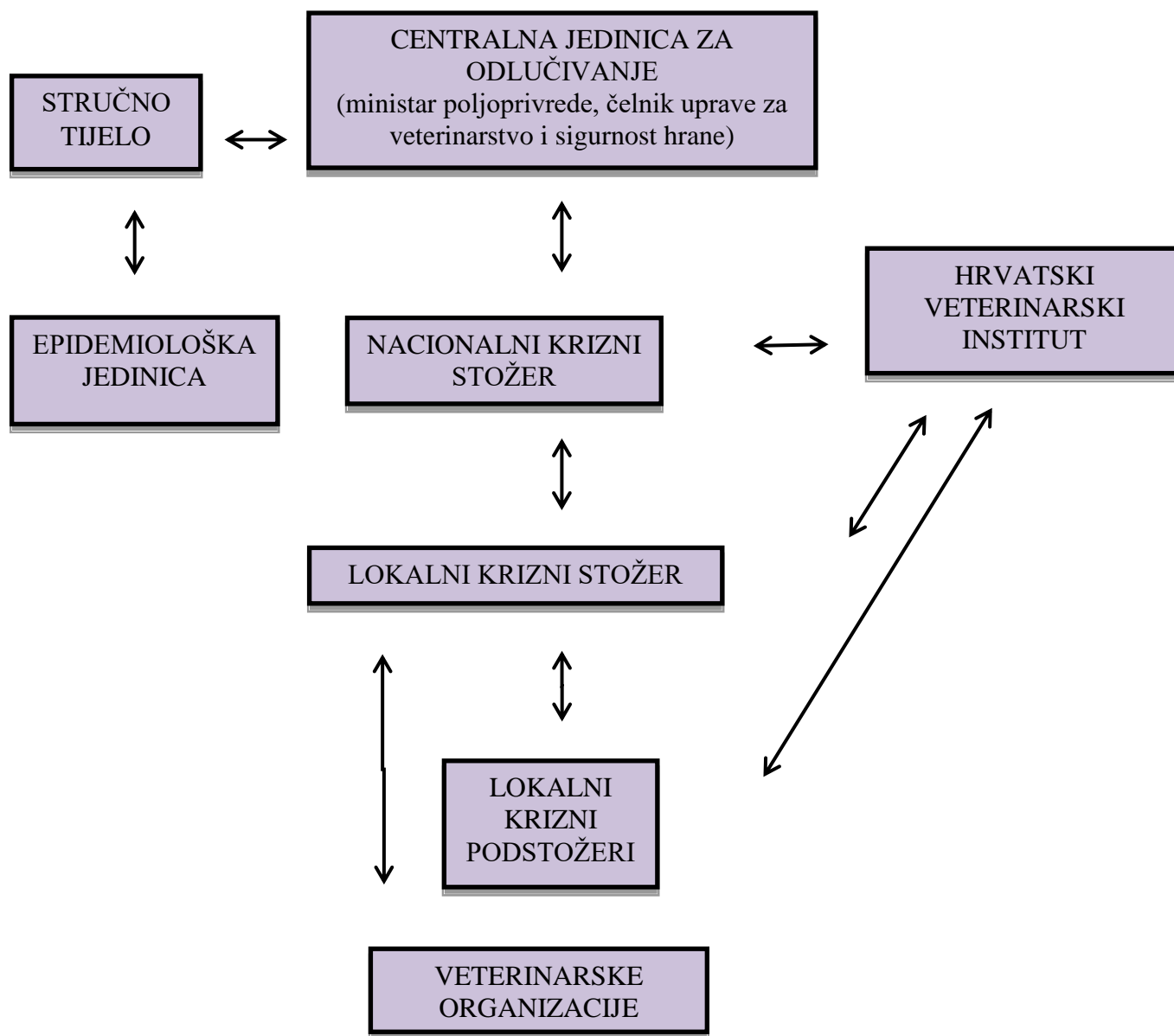
PRILOG I/2

KOMUNIKACIJA I SUBORDINACIJA U „MIRNO VRIJEME“

PRILOG I/3

KOMUNIKACIJA I SUBORDINACIJA U KRIZNOJ SITUACIJI

PRILOG II/1

LOKALNI KRIZNI STOŽERI –sjedišta i kontakti članova

PODRUČNI URED ZAGREB

1. GRAD ZAGREB

Predsjednik stožera: Zvonimir Bogdanić

Šubićeva 29, 10000 Zagreb

e-mail: zvonimir.bogdanic@dirh.hr

tel: 01/2375-412

mob: 099/8156-455

Zamjenik predsjednika: Benito Račić

Šubićeva 29, 10000 Zagreb

e-mail: benito.racic@dirh.hr

tel: 01/2375-253

mob: 098/1842-463

2. ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

Predsjednica stožera: Snježana Gutić Jakovljević

Trg Ante Starčevića 12, 10380 Sveti Ivan Zelina

e-mail: snjezana.gutic@dirh.hr

tel: 01 204 9665 ;

mob: 099 8156 458

Zamjenik predsjednice: Damir Ikić

Dr. Franje Tuđmana 47/II, 10450 Jastrebarsko

e-mail: damir.ikic@dirh.hr

tel: 01 6281 546

mob: 099/8156-454,

3. KARLOVAČKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Željko Matijašić

B. Frankopana 11, 47300 Ogulin

e-mail: zeljko.matijasic@dirh.hr

tel: 047/531-499

fax: 047/531-499

mob: 099/8156-526

Zamjenik predsjednika: Branka Horvatić

Trg bana Petra Zrinskog 8, 47000 Karlovac

e-mail: branka.horvatic@dirh.hr

tel: 047/638 815

mob: 099/8156 525

4. SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Vesna Rukavina

Trg bana Josipa jelačića 2, 44400 Glina

e-mail: vesna.rukavina@dirh.hr

tel: 044 882 022

mob: 099/8156-530

Zamjenik predsjednice: Dalibor Kovačević

Trg dr. Franje Tuđmana 2, 44330 Novska

e-mail: dalibor.kovacevic@dirh.hr

tel: 044 800 085

mob: 099 8156 532

5. BJELOVARSKO - BILOGORSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Renata Ćurić

Petra Zrinskog 13/II, 43000 Bjelovar

e-mail: renata.curic@dirh.hr

tel: 043 221808

mob: 099/8156 404

Zamjenik predsjednika: Denis Sever

Milana Novačića 13, 43 240 Čazma

e-mail: denis.sever@dirh.hr

tel: 043 771 490

mob: 099/7087009

PODRUČNI URED VARAŽDIN

6. VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Damir Ramušćak

Kratka 1, 42000 Varaždin

e-mail: damir.ramuscak@dirh.hr

tel: 042 313 822

mob: 099/8156-442

Zamjenik predsjednika: Zorana Sedlanić-Cecelja

Kratka 1, 42000 Varaždin

e-mail: zorana.sedlaniccecelja@dirh.hr

tel: 042 313 822

mob: 099/8156-493

7. KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Katica Golubić

Stjepana Radića 1, 48 350 Đurđevac

e-mail: katica.golubic@dirh.hr

tel: 048 811 116

mob: 099/815 6489

fax 048/ 818 400

Zamjenik predsjednice: mr. sc. Josip Bunta

Matije Gupca 2, 48 000 Koprivnica

e-mail: josip.bunta@dirh.hr

tel: 048 222 825

mob:099/8156-412

8. KRAPINSKO-ZAGORSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Vesna Petek

Trg Ljudevita Gaja 12, 49000 Krapina

e-mail: vesna.petek@dirh.hr

tel i fax: nema

mob: 099 3647 449

Zamjenik predsjednika: Vlatka Brlečić

Trg Matije Gupca 20, 49240 Donja Stubica

e-mail: vlatka.brlecic@dirh.hr

tel i fax: 049 286 909

mob: 099 8156 445

9. MEĐIMUSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Marijan Glavina

Zrinsko Frankopanska 9, 40 000 Čakovec

e-mail: marijan.glavina@dirh.hr

tel: 040 370 801

mob: 099/8156-502

Zamjenik predsjednika: Vladimir Rapačić

Zrinsko Frankopanska 9, 40 000 Čakovec

e-mail: vladimir.rapaic@dirh.hr

tel: 040 396 840

mob: 099/815 6503

PODRUČNI URED SPLIT

10. SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: dr.sc. Svjetlana Milin Radić

Mike Tripala 6, 21000 Split

e-mail: svjetlana.milinradic@dirh.hr

tel: 021 444 064

mob: 099/8156-339

Zamjenik predsjednice: Marijo Vučković

Stjepana Gunjače 12, 21230 Sinj

e-mail: marijo.vuckovic@dirh.hr

tel: 021 822 563

mob: 099/8156 338

11. DUBROVAČKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Milivoj Dominiković

Stjepana Radića 3, 20350 Metković

e-mail: milivoj.dominikovic@dirh.hr

tel: 020 681 977

mob: 099/8156-482

Zamjenik predsjednika: Darko Rukavina

Vukovarska 2, pp 79, 20000 Dubrovnik

e-mail: darko.rukavina@dirh.hr

tel: 020 351 023

mob: 099/8156 434

12. ŠIBENSKO-KNINSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Franka Petković

Velimira Škorpika 13B 22000 Šibenik

e-mail: franka.petkovic@dirh.hr

tel: 022 213 519

mob: 099/8156 252

Zamjenik predsjednika: Ivana Baljkas

Velimira Škorpika 13B 22000 Šibenik

e-mail: ivana.baljkas@dirh.hr

tel: 022/ 448276

mob: 099/8156485

13. ZADARSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Tea Vrančić

Dr. Franje Tuđmana 82 , 23210 Biograd

e-mail: tea.vrancic@dirh.hr

tel: 023/384-516

mob: 099/2439-043

Zamjenik predsjednika: Sandra Štajdohar

Ivana Mažuranića 30, 23000 Zadar

e-mail: sandra.stajdohar@dirh.hr

tel: 023/327 819

mob: 099/9881 449

PODRUČNI URED RIJEKA

14. PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Melanija Kramarić

Zagrebačka 19, 51000 Rijeka

e-mail: melanija.kramaric@dirh.hr

tel: 051/312-311 26

fax: 051 320 139

mob: 099/8156-379

Zamjenik predsjednice: Renato Vičević

Zagrebačka 19, 51000 Rijeka

e-mail: renato.vicevic@dirh.hr

tel: 051 312 311

mob: 099/8156-381

15. ISTARSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Lovorka Tomičić

Sv. Teodora 2, 52100 Pula

e-mail: lovorka.tomicic@dirh.hr

tel: 052 218 309

mob: 099/8156-386

Zamjenik predsjednice: Aneta Verzon

Sv. Teodora 2, 52100 Pula

e-mail: aneta.verzon@dirh.hr

tel: 052 218 309

mob: 099/8156-388

16. LIČKO-SENJSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Ljiljana Šarić

Trg Stjepana Radića 1-3, 53000 Gospić

e-mail: ljiljana.saric@dirh.hr

tel: 053 560-739

mob: 099/8156-397

Zamjenik predsjednika: Tanja Gavrić

Trg Stjepana Radića 1-3, 53000 Gospić

e-mail: tanja.gavric@dirh.hr

tel: 053 560 739

mob: 099/8156-457

PODRUČNI URED OSIJEK

17. OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Valerija Pašalić

Pape Ivana Pavla II, kbr 4, 31400 Đakovo

e-mail: valerija.pasalic@dirh.hr

tel: 031 815 180

mob: 099/8156-341

Zamjenik predsjednice: Maja Blažević

Ivana Pavla II, 4. 34000 Đakovo

e-mail: maja.blazevic@dirh.hr

tel: 031 811 343

mob: 099/8156-350

18. BRODSKO – POSAVSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Damir Agičić

Naselje Slavonija 1/11, 35000 Slavonski Brod

e-mail: damir.agicic@dirh.hr

tel: 035 409 878, 409-685

mob: 099/ 8156-357

Zamjenik predsjednika: Snježana Marušić

Trg K. Tomislava 1, 35400 Nova Gradiška

e-mail: snjezana.marusic@dirh.hr

tel: 035 361 832

mob: 099/8156-359

19. POŽEŠKO – SLAVONSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Slavica Sučevac

Kamenita vrata 10, 34000 Požega

e-mail: slavica.sucevac@dirh.hr

tel: 034 272 265

mob: 099/8156-364

Zamjenik predsjednika: Mario Šegota

Kamenita vrata 10, 34000 Požega

Trg bana Jelačića 18, 34 550 Pakrac

e-mail: mario.segota@dirh.hr

tel: 034 412 350

mob: 099/8156-367

20. VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Nada Čaleta
J.J.Strossmayera 18, 32270 Županja

e-mail: nada.caleta@dirh.hr

tel: 032/826-350

mob: 099/8156-373

Zamjenik predsjednice: Željka Bosnić

Olajnica 19, II kat, 32000 Vukovar

e-mail: zeljka.bosnic@dirh.hr

tel: 032 835 924

mob: 099/8156-368

21. VIROVITIČKO – PODRAVSKA ŽUPANIJA

Predsjednik stožera: Silvija Šimek-Orlić

Trg Sv. Josipa 10, 33520 Slatina

e-mail: silvija.simek-orlic@dirh.hr

tel: 033 551-270

mob: 099/8156-420

Zamjenik predsjednika: István Karácsonyi

Trg Kralja Zvonimira 2, 33000 Virovitica

e-mail: istvan.karacsonyi@dirh.hr

tel: 033 721 030

mob: 099 8156 405

PRILOG II/2

NARUDŽBENICA OPREME U KRIZNIM SITUACIJAMA

Naziv Dobavljača:

NAZIV NARUČITELJA

DATUM: _____

NARUDŽBE: _____

(Ovlaštena veterinarska organizacija)

Redni broj	Naziv artikla	Veličina	Količina	Pakiranje
I	Zaštitna odjeća i obuća			
1.	Zaštitno odijelo- bijela kuta	XXL		kom
		XL		kom
		L		kom
2.	Zaštitno odijelo (kombinezon za jednokratnu uporabu)	XXL		kom
		XL		kom
		L		kom
3.	Zaštitna kapa za jednokratnu uporabu			kom
4.	Zaštitne rukavice -gumene, čvrste	S		pari
		M		pari
		L		pari
5.	Zaštitna pregača od gumiranog platna	L		kom
		XL		kom
		XXL		kom
6.	Zaštitne rukavice- za jednokratnu primjenu (kutija po 100 kom)	S		kut
		M		kut
		L		kut
7.	Zaštitna maska za lice - za jednokratnu upotrebu			kom

8.	Zaštitna maska za lice sa filterom- jednokratna			kom
9.	Zaštitne naočale- tipa maske, prozirne			kom
10.	Gumene čizme- do koljena, a antisklizajući đon	39		pari
		40		pari
		42		pari
		44		pari
		45		pari
		46		pari
		47		pari
11.	PVC navlake za cipele- čvrste, do koljena, nepromočne			kom
12.	PVC navlake za cipele - kratke, nepromočne			kom
II	Sredstva za dezinfekciju			
14.	Natrijeva lužina (NaOH) pakiranje 2 kg			kg
15.	Dezinficijens u prahu pakiranje 1 kg	aktivna tvar: kalijev peroksimonosulfat, natrijev dodecibenzensulfonat, sulfaminska kiselina		kg
16.	Prskalice za dezinfekciju (leđne, motorne)	najmanja zapremnina 15L		kom
17.	Koncentrirani dezinficijens pakiranje od 3L	aktivna tvar: bezalkonij, glutaraldehid, glioksal		kom
III	Oprema za uzorkovanje			
18.	Šprice za jednokratnu uporabu (kutija 100kom)	5 ml		kut
		10ml		kut
19.	Igle za jednokratnu uporabu (kutija 100 komada)	1,2*50		kut
		2,1*80		kut
		2,1*60		kut
		1,1*38		kut
20.	Vakuumske epruvete (kutija 100 komada)			kut

21.	Vakuumske epruvete-sterilne za bris (kutija 100 komada)			kut
22.	Igle za vakuumske epruvete (kutija 100 komada)	0,80*40		kut
23.	Plastične vrećice 5L			kom
24.	Plastične vrećice 10L sa samoljepljivom trakom za zatvaranje otvora			kom
25.	Samoljepljive etikete (pakiranje 100-200 kom)			kut
26.	Marker flomasteri			kom
27.	Sprej u boji za označavanje	400 ml		kom
28.	Traka za označavanje terena (traka upozorenja)	1 kolut trake mora biti najmanje 50m dužine, najviše 10 cm širine Boja :bijela s crvenim natpisom ZABRANJEN PRISTUP		kolut
29.	Plastična kutija s poklopcem	Od tvrde plastike, bez ručke za nošenje, najmanje dimenzija: dužine 48cm, širina 30cm, dubina 26cm		kom
30.	Kreda u boji- crvena			kom
31.	Celulozna vata (staničevina)			kom
32.	Plastična kutije od 300g- s poklopcem na navoj			kom
33.	Prijenosni hladnjaci za prijevoz uzoraka	Zapremnina 20-30 L		kom
34.	Uložak za hladnjak			kom
IV	Sredstva za pranje i čišćenje			
35.	Deterđenti (pakiranje 3kg)			kom
36.	Sapuni za pranje ruku-antibakterijski			kom

37.	Visokotlačni uređaj za pranje s toplom i hladnom vodom			kom
38.	Četke- grube za pranje prostora			kom
39.	Četke za pranje ruku			kom
40.	Metle- duga drška			kom
41.	Kante (10L)			kom
42.	Spužve			kom
43.	Velike plastične vreće za smeće (70-110L)	Pakirano po 10 kom		paketa
IV	Sredstva za sputavanje i usmrćivanje			
44.	Pištolj za omamljivanje, usmrćivanje životinja (goveda i svinje)			kom
45.	Streljivo za pištolj za omamljivanje/usmrćivanje	Kutije od 50 kom streljiva		kutija
46.	Injekcijska otopina za usmrćivanje	Pakiranje 50ml: aktivna tvar embutramid 200mg mebenzonijev jodid 50mg		bočica
47.	Čelične omče sa drškom za usmrćivanje			kom
V	Oprema za pisanje			
48.	Flipchart ploča			kom
49.	Marker- crveni			kom
50.	Marker- crni			kom
51.	Brisalica ploče			kom

Odgovorna osoba- naručitelj/Ime i prezime

PRILOG II/3

HRVATSKI VETERINARSKI INSTITUT – kontakti

HRVATSKI VETERINARSKI INSTITUT

Savska cesta 143, 10 000 Zagreb

Telefon: 01/612 36 66

Telefax: 01/619 08 41

e-mail: ured@veinst.hr

VETERINARSKI ZAVOD RIJEKA

Podmurvice 29, 31 000 Rijeka

Telefon: 051/67 8738, 051/672 627

Telefax: 051/67 84 97

VETERINARSKI ZAVOD SPLIT

Poljička cesta 33, 21 000 Split

Telefon: 021/37 07 52, 021/371 582

Telefax: 021/37 07 55

VETERINARSKI ZAVOD KRIŽEVCI

Zakmardijeva 10, 48 260 Križevci

Telefon: 048/68 14 16, 048/279 251

Telefax: 048/279 255

VETERINARSKI ZAVOD VINKOVCI

J. Kozarca 24, 32 100 Vinkovci

Telefon: 032/33 12 88, 032/338 449

Telefax: 032/33 26 15

PRILOG III/1

Nacionalni referentni laboratorij za SIŠ-adresa i kontakt

Hrvatski veterinarski institut

Laboratorij za serološku dijagnostiku virusnih bolesti

Savska cesta 143

10 000 Zagreb

Telefon: 01/612 36 74

Telefax: 01/619 08 41

e-mail: ured@veinst.hr; roic@veinst.hr

VETERINARSKI ZAVOD VINKOVCI

J. Kozarca 24,

32 100 Vinkovci

Telefon: 032/33 12 88, 032/338 449

Telefax: 032/33 26 15

PRILOG III/2

Europski referentni laboratorij za SIŠ-adresa i kontakt

**(European Union Reference Laboratory for foot-and-mouth disease (EURL FMD))
- konzorcij ANSES, Francuska & Sciensano, Belgija (bivša CODA-CERVA)**

**ANSES- Animal health laboratory, Maisons-Alfort
Laboratory for Animal Health of the Agency for Food, Environmental and
Occupational Health and Safety**

The Virology Unit
14, rue Pierre et Marie Curie
94706 Maisons-Alfort Cedex,
Francuska

**Sciensano - Veterinary and Agrochemical Research Centre
Service for Exotic Viruses and Particular Diseases,**

Groeselenberg 99,
1180 Brisel,
Belgija

PRILOG IV

Objekt za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla

Kontakt:

Agroproteinka d.d.

Strojarska cesta 11

10361 Sesevski Kraljevec

Mobitel: +385 91 20 46 282

Telefon: +385 1 204 03 10

Telefax: +385 1 204 03 10

PRILOG V

SADRŽAJ PRIRUČNIKA ZA SIŠ

POSTUPCI U SLUČAJU SUMNJE NA SIŠ	POGLAVLJE 1 <i>Str. 4</i>
<ol style="list-style-type: none">1. Definicija sumnjive životinja2. Dužnosti posjednika zaduženog za sumnjivu životinju3. Dužnosti veterinarske službe (ili organizacije)4. Predradnje prije postupanja na sumnjivom gospodarstvu5. Postupci koje treba poduzeti na gospodarstvu6. Mjere u slučaju sumnje na gospodarstvu7. Proširenje mjera na druga gospodarstva8. Privremena kontrolna zona9. Preventivni program iskorjenjivanja <p>Prilog I – Higijenski protokol za osoblje na sumnjivom gospodarstvu</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vozila2. Osobe3. Postupak pri dolasku na gospodarstvo4. Postupak pri odlasku s gospodarstva	
DIJAGNOZA, KLINIČKE PRETRAGE, UZORKOVANJE I LABORATORIJSKA DIJAGNOSTIKA	POGLAVLJE 2 <i>Str. 11</i>
<ol style="list-style-type: none">1. Dijagnoza2. Kliničke pretrage3. Uzorkovanje	

1. Mjere u slučaju potvrde izbijanja SIŠ
2. Čišćenje i dezinfekcija
3. Slijedivost i obrada proizvoda i tvari koje potječu od ili su bile u kontaktu sa životinjama na mjestu izbijanja SIŠ
4. Epidemiološko istraživanje
5. Dodatne mjere u slučaju potvrde izbijanja SIŠ
6. Mjere koje se primjenjuju u posebnim slučajevima
 - 6.1. Mjere koje se primjenjuju u slučaju izbijanja SIŠ u blizini ili unutar određenih objekata u kojima se stalno ili povremeno drže prijemljive vrste životinja
 - 6.2. Mjere koje se primjenjuju u klaonicama, graničnim veterinarskim postajama i prijevoznim sredstvima
7. Gospodarstva koja se sastoje od različitih epidemioloških proizvodnih jedinica
8. Zaraženo i ugroženo područje
9. Regionalizacija, nadzor kretanja i označavanje
10. Ograničavanje kretanja kopitara

Prilog I – Epidemiologija

1. Stručno tijelo
2. Epidemiološka jedinica
3. Protokol za istragu na gospodarstvima gdje je potvrđena SIŠ
4. Izvješćivanje

Prilog II – Prijava SIŠ

1. Prijava SIŠ
2. Epidemiološki podaci koje trebaju osigurati nadležna tijela u slučaju potvrde SIŠ

Prilog III – Postupak nabave opreme

Prilog IV - Mogući scenarij izbijanja epidemije

1. Naputak o usmrćivanju goveda, koza i ovaca
2. Naputak o usmrćivanju svinja
3. Izvješća-usmrćivanje životinja

ODLAGANJE LEŠINA	POGLAVLJE 5 <i>Str. 60</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Odlaganje lešina 2. Objekt za preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla- Kategorija 1 	
NAČELA I POSTUPCI ZA ČIŠĆENJE I DEZINFEKCIJU	POGLAVLJE 6 <i>Str. 62</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opća načela i postupci 2. Posebne odredbe o čišćenju i dezinfekciji zaraženog gospodarstva 3. Dezinfekcija kontaminirane stelje, gnoja i gnojevke 4. Posebni slučajevi 	
PONOVNO UVOĐENJE ILI NASELJAVANJE (OBNOVA POPULACIJE) ŽIVOTINJA NA GOSPODARSTVA	POGLAVLJE 7 <i>Str. 66</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Osnovna načela 2. Proširenje mjera i odstupanja 3. Obnova populacije životinja u odnosu na hitno cijepljenje 	
CIJEPLJENJE	POGLAVLJE 8 <i>Str. 69</i>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Glavni kriteriji i faktori rizika koji se moraju razmotriti prije odluke o primjeni hitnog cijepljenja životinja na gospodarstvu 2. Nacionalni laboratorij 3. Cijepljenje 4. Banka vakcina 	
OBRASCI I IZVJEŠĆA O SIŠ	POGLAVLJE 9 <i>Str. 78</i>